

VILÁGÖSSZÁG

KOLOZSVAR,
1948 február 22, vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
44. szám

Megkezdődött a Román Munkáspárt alakuló kongresszusa

BUKAREST. — A Román Munkáspárt történelmi és nemzetközi jelentőségű alakuló kongresszusa február 21-én, szombaton reggel az Atheneul Roman disztermében ünnepélyes hangulatban megkezdődött. A Román Népköztársaság fővárosa ünnepi dísz öltözékben fogadták a külföldi munkásküldötteket, a jugoszláv, francia, bolgár, osztrák, spanyol, angol, lengyel és magyar vezetőket, akiket Florescu Mihail, a tájékoztatásiügyi minisztérium vezértitkára, Tudorașcu Elena és a szervezőbizottság tagjai üdvözöltek meleg szeretettel. A Magyar Kommunista Pártot Rajk László belügyminiszter képviseli.

A hatalmas tömbházakat vörös drapériák, zászlók, lelkesítő jelzavak és a szocializmus nagy tanítómesterei: Marx, Engels, Lenin és Sztálin arcképei díszítik. A volt királyi palota előtti hatalmas terepen és a főútvonalakon zászlóerdő leng. I. Károly volt király lovasobrát vörös drapériával takarták be, jelképezve ezzel is azt a elérhető szocialista átalakulást, amely Romániában történt.

A nagyjelentőségű kongresszuson 14 ország dolgozói képviselik magukat.

A romániai munkásmozgalomban felmerhetetlen jelentőségű a Román Munkáspárt megalakulása. Kezdetől fogva a munkásság hatalmas tábora volt az, amely védelmezte a szabadságot s megalakulásánál szembeszállt a reakcióval és mindenféle nemzetiségi elnyomással. Ugyancsak a munkásság, a dolgozók hatalmas tábora volt az, amely zokszó nélkül áldozott az ország helyreállításáért a súlyos gazdasági nehézségek ellenére is. A munkásság segítette az aszály idején a moldvai és székelyföldi gyermekeket. Számtalan bizonyítékot szolgáltatott arról, hogy a Romániában együttlakó nemzetiségek között nem tesz különbséget és egyenlő jogait rendíthetetlen hittel és erővel védelmezi.

Ezért nagyjelentőségű a Román Munkáspárt megalakulása a romániai magyarság szempontjából is. Ezért üdvözli szeretettel az országos értekezlet résztvevőit, eredményes munkát kívánva célkitűzéseik megvalósítására, mert ezzel erősítik a népi demokrácia kötelezettségét, Népköztársaságunk megerősítését, az ország összes fizikai és szellemi dolgozóinak életszinvételek megjavítására, hogy ezáltal még szilárdabban felzárkózhassunk a békét védők győzhetetlen táborába.

Luca László nyilatkozata az új szovjet-román egyezményről 3.000 vasuti kocsi buzavetőmagot kapunk a Szovjetuniótól

BUKAREST. — A román gazdasági küldöttség Moszkvából való hazatérése után Luca László pénzügyminiszter, a kormányküldöttség vezetője, pénteken délután sajtófogadást rendezett és részletesen tájékoztatta a lapok munkatársait a most megkötött újabb szovjet-román gazdasági egyezmény részleteiről és jelentőségéről.

Luca László közölte az újságírókkal, hogy a szovjet-román kereskedelmi egyezmény keretében a Szovjetunió nagyjelentőségű gépjárműveket, különböző gépeket és munkagépeket, vontató- és szállítóeszközöket, mezőgazdasági felszereléseket és kitűnő minőségű vetőmagokat szállít Romániának. Románia cserébe fokozott mértékben ugyanazokat a cikkeket szállítja a Szovjetunióknak, amelyek eddig is szállítottak.

A továbbiakban Luca László elmondta, hogy az 1945. évi egyezményt kiegészítik és ki-

tűnítették. Ez az egyezmény jelentős mértékben támogatja Romániát és lehetővé teszi ipari életének, főleg a műszaki iparnak fejlesztését.

— A Szovjetunió — mondotta Luca László — ebben az évben is, mint a múltban, a legteljesebb jóindulattal és megértő barátsággal segíti országunkat gazdasági vonatkozásban.

— A tavaszi vetéshez a Szovjetunió 3000 vasuti kocsi kitűnő minőségű, válogatott buzavetőmagot szállít Romániának, amelyet természetben az idej tengerterméséből tengerivel fizetünk vissza.

Luca László kijelentette azt is,

hogy a tárgyalások folyamán ezuttal is megértő barátokat talál a Szovjetunióval, elsősorban Románia lelkes barátja: Sztálin miniszterelnök és Mikojan szovjet kereskedelemügyi miniszter személyében.

— A Moszkvában megkötött szovjet-román egyezmény — mondotta Luca László — fontos jellegzetessége az is, hogy az teljesen demokratikus. Teljes mértékben biztosítja Románia gazdasági függetlenségét és alapvetően különbözik a nyugati imperialista államoknak a kis népek gazdasági elnyomásán alapuló egyezményeitől.

— Alapvető különbség a moszkvai és a nyugati imperialista államok szerződése között az is, hogy a Szovjetunió nem kívánja elnyomni, megsemmisíteni a romániai ipart, mint a nyugati államok a vele szerződéses viszonyban lévő államok iparát, hogy így biztosítsanak fogyasztópiacot saját ipartermékeik részére. Ellenkezőleg, a Szovjetunió támogatja, segíti a romániai ipart — köztük a kisipart is —, hogy a saját ipar megteremtésével Románia megvalósíthassa gazdasági függetlenségét — fejezte be tájékoztató nyilatkozatát Luca László pénzügyminiszter.

Kormányválság Csehszlovákiában

PRAGA. — A csehszlovák kormány hazai minisztere — a nemzeti szocialista párti Zenki, Sztranzki és Dorzny, valamint a néppárt három minisztere, közte

Svamek miniszterelnökhelyettes — lemondott. Gottwald miniszterelnök még pénteken jelentés tette Beneš köztársasági elnöknek a lemondásokról.

A péntek reggelre összehívott rendkívüli minisztertanácsos, a napirend meg-

állapítása körüli véleménykülönbségek miatt, nem tartották meg. Politikai körökben arra számítanak, hogy a kormányválság a mai nap folyamán megoldódik.

Felhívás!

Kolozsvár város minden lakója, a kitűnő tüdő elleni egészségügyi mozgás során köteles lakását, udvarát, kertjét, valamint a háza előtt lévő járdát és az utcánál haladék nélkül kitakarítani. Az összegyűjtött szemetet el kell égetni a síncsokból kitakarított szaporakövekben el kell ásní.

Az egészségügyi osztagok a takarítási, személtömegsemmisítési munkákat ellenőrizni fogják és azokat, akik jelen felhívásnak nem tesznek eleget, az érdekvédelem érdekében a törvényben előírt büntetésben részesítik.

Veress Pál sk., alpolgármester.
P. Haraclan sk., városi főjegyző.

A magyar kormányküldöttség haza indult Moszkvából

MOSZKVA. — Sztálin miniszterelnök pénteken este vacsorára vendégül látta a Tildy Zoltán közársasági elnök vezetésével Moszkvában tartózkodó magyar kormányküldöttség tagjait. A vacsorán a szovjet politikai, társadalmi, irodalmi és

művészeti éles és a diplomáciai testület tagjai is résztvettek. A magyar küldöttség különvonatán ma délután utazik el Moszkvából és valószínűleg hétfőn érkezik Budapestre.

Megszívlelendő figyelmeztetés

Elvi cikkeink s általában a magyar sajtóban igen gyakran előforduló pongyola fogalmazás ellen emelt szót a minap bukaresti lap-társunk, a Magyar Szó. Egyik demokráta napilapunk két cikkét idézi és elemzi tételének igazolására. Nem fontos, hogy melyiket. Bármelyik lapunkat kézbevehetne volna a cikkíró s egészen bizonyos, hogy bőséggel akadna volna kipeccézni valója.

Jókor hangzott el ez a figyelmeztetés. Közhyelnek hangzik, de igaz: minden tekintetben forradalmi korszakot élünk. Átalakuló, fejlődő gazdasági és politikai rendszerünkkel egyidejűleg átalakulóban és fejlődésben van maga a nép, a társadalom, a család és az egyén is. Ilyenkor a leggyakoribb a zavar, a félreértés és a fogalmak meg nem értése. Nagy baj, végzetesen nagy baj, hogy ha a sajtó nem tisztázza igyekszik e zavart és félreértést, hanem maga is pontatlanul fogalmaz. És sajnos, ez igen gyakori eset. Félreértés, félremagyarázás ilyen korszakban amugyis könnyen előfordul. Nem csak azért, mert sokak előtt új, ismeretlen fogalmak kerülnek megvitatásra, s nem is csak azért, mert ma új, merőben új események történnek és következnek be, hanem azért is, mert bővebben akadnak olyanok, akik szereztek és akarják a fogalmat vagy az eseményt rosszul értelmezni.

Sajtónk elsőrendű feladata kellene, hogy legyen — és itt első sorban a legszélesebb rétegek sajtójára, a napilapokra gondolunk — ezeknek a fogalmaknak a félreérthetetlen használata s szükség szerinti a megmagyarázása. Ha mindig pontosan teljes értelmében használják akár a demokrácia, akár a reakció fogalmát, ezzel nemcsak a fogalom helyes megértését segítik elő. Könnyebbé tennék egyszerűen a demokrácia ellenségeinek a félreértését is. Ez pedig nem lehet elhanyagolható szempont. Különösen nem ma, amikor a reakció elvezetve nyilvános szereplési lehetőségét, kevésbé látható, kevésbé szembetűnő módon és eszközökkel igyekszik a fejlődés útjába akadályokat gördíteni.

Időszerű azonban a Magyar Szó cikkírójának következtése ma más tekintetben is. Ebben a hónapban, mint köztudomású, a Magyar Népi Szövetség központi sajtóosztályának utasítására az egész országban magyar sajtóhálózatot rendeztünk. Jelszavunk: minden magyar család asztalára demokráta magyar lapot. Am a magyar családok asztalára jutó sajtónak kifogástalannak kell lennie. Azok a tömegek, amelyekre népi demokráciánk támaszkodik s amelyet első sorban akarunk felemelni mind gazdasági, mind kulturális, mind pedig politikai szempontból, a mult rendszerek következtében nem kellő mértékig iskoláztak. Sajtónknak tekintetbe kell vennie ezt. Nem szabad a nép előtt ismeretlen fogalmakat használnia. Vagy ha használ, közérthető módon kell megneveznie.

Szóljunk azonban magunkról is. Újságíróink, s még írónk is, igen sokszor nemcsak azért fogalmaznak pongyolán, félremagyarázható módon, mert hanyagok. Baj van a neveltségünkkel is. Legtöbbünk stilusa, fogalmazási módja már az iskolában elromlott. Dagályosság, agyonfogalmazottá vált. Ez az egyik baj. A másik baj a kellő politikai neveltség hiánya. Két dolog következik ebből. Eltekintve a nagyobb felegetől, amit joggal kívánhatunk megírásai foglalkozó embereinktől, gondoskodni kell az újságírók kellő politikai és irodalmi neveléséről is. Olyan feladatot teljesítenek ma a sajtó munkásai, amelyek egész demokráciánkra messze elhatárolható jelentősége van. Sürgősen szükséges tehát a létszóló elvi kérdést gyakorlati tennivalókra lefordítani s a legrövidebb időn belül mindent elkövetni az ezeket hibák kiküszöbölésére.
DAVID GYULA.

Kolozsvári dalosverseny

vasárnap délelőtt 11 órakor a piarista gimnázium „Jósi”-a” termében. — Beszédet mond: Kacsó Sándor és Balogh Edgár.

16 új törvényjavaslat a képviselőház előtt

BUKAREST. — A képviselőház legutóbbi ülésén a kormány tagjai összesen 16 törvényjavaslatot terjesztettek a parlament elé. A törvényjavaslatokat a legutóbbi minisztertanács egyhangúlag jóváhagyta.

Livezeanu Octav tájékoztatóügyi miniszter a könyvkiadás és a könyvkereskedelemben szabályozásra nyújtott be törvényjavaslatot. A miniszter a javaslat indokolásában hangsúlyozza, hogy a könyvkiadás és a könyvkereskedelemben szabályozás azért vált szükségessé, mert

számos könyvkiadó — mellözve a széles népretegek művelődési, erkölcsi és művészi színvonalának felélesztésének követelményeit — önkényesen és rideg üzleti szempontoktól vezetve, jelentős könyveket,

Ennek a káros rendszernek következtében számos olyan könyv és füzet van forgalomban, amelyek nemcsak értéktelenek, színvonalukban silányok, hanem egyenesen rombolóak szellemi életünkre.

A törvényjavaslat szerint könyv-

kiadással a jövőben csak azok a cégek foglalkozhatnak, amelyek tagjai a Román Könyvkiadók Egyesületének. Ez az egyesület már tevékenykedik és Románia legjelentősebb könyvkiadóvállalatait tömörítette. Célja, hogy az ország népének kulturális életét vonalát gazdagítsa és felemelje.

Bagdasar Florica dr., egészségügyi miniszternek a ragályos és népbetegségek hatóságos leküzdésére készített a parlament elé terjesztett törvényjavaslatát örömmel fogadták a törvényhozás tagjai. A javaslat indoklásában utal arra, hogy egyes hányag, rostszulatu elemek még az egészségügyi, közigazgatási és rendőrhatalmasi szerveknél sem hajtják végre a betegségek elterjedésének megelőzésére vonatkozó rendeleteket.

A törvényjavaslat célja az, hogy egyszerű és gyors eljárással lehessen végrehajtani a szükséges vizsgálatokat és a büntető perrendtartás vonatkozó szakaszai alapján megbüntetni a vétkeseket.

A törvényjavaslat a leg súlyosabb büntetések kiszabásával sújtja azokat az orvosokat, polgármestereket, falusi bírákat, falusi jegyzőket, rendőrségi és csendőrségi közegeket, valamint más alkalmazottakat, akik elmulasztják végrehajtani a közegészségügyi rendelkezéseket és intézkedéseket.

Az egészségügyi minisztérium egyidejűleg nagyszabású intézkedéseket tett a malária leküzdésére és nagymennyiségű kínirtó szét a maláriás vidékek kórházai és orvosai részére.

Harc — DDÍ porral és szappannal — a tifusz ellen

„Hoztam egy kis pudert” — de már nincs szükség rá

KOLOZSVÁR. — A tifuszelleni küzdelem változatlan erővel folyik. Már a kora reggeli órákban működésbe lépnek a feregtelenítő osztályok. Orvosaink és az egészségügyi szakszervezet tagjaiból alakított önkéntes osztályok a hadsereg különleges részlegeivel — előre kidolgozott pontos terv szerint indultak harcba. Mert harc ez is... a felvilágosító munka harca a sötétiséggel, az elmaradottsággal, az egészség és tisztaság harca a betegséggel és szennyrel szemben.

Házról-házra, lakásról-lakásra, emberről-emberre lehet csak előre haladni. Ezer babona, ezer előítélet hátráltatja, akadályozza a munkát, de egészségügyi osztályaink sorra leküzdik az akadályokat.

A Pata-utca környékén vagyunk az egyik fertőtlenítő osztággal. Az orvosok sorra veszik a lakásokat. Atkutatják a fehéreneműket, megvizsgálják az ágyneműket. Nyomukban az egyik katonára porfuvó készülékkel. Ahol a legkisebb gyanú is fennforog, működésbe lép a készülék és fehér porfelhő árasztja el a ferges sarkot, vagy embert.

— Az egyik lakásba már mint jó ismerős lép be a porszórós katonára.

— Na, hogy állunk? — kérde mosolyogva. — Van-e bogár, mert megint hoztam egy kis pudert. — Nincsen már — bizonygatja az asszony — kiirtottuk mindet. — Akkor nem kell puder — válaszolt a katonára.

— Ne a pudert kinálgassa — válaszol neki az asszonyok — hanem inkább egy kis szappant osztogasson. — Lássuk — komolyodik el a

porszórós katonára — ha nincsen féreg, akkor lesz szappan.

Azzal szakavatott kézzel vizsgálja végig a fehéreneműket. Az eredmény jó, mert a szappanos bördöndbe nyulva, mindegyik asszonynak kezébe nyom egy darab jó mosószappant.

— Ez jó a tetti ellen — mondja, miközben kifordul a lakásból. — Már harmadszor vagyok itt — magyarázza az egyik fiatal orvosnak — mindig találtam férget. Most már nem volt.

A tifuszellenes küzdelemre vonatkozó újabb értesülések szerint a fertőtlenítő munka nem fejlődik be szombat este, mert az egészségügyi minisztérium meghosszabbította az egészségügyi hadjárat idejét.

A feregtelenítés munkája ki-elégítően halad előre úgy a város, mint a megye területén. Kolozsvár belterületén egyetlen tifusz esetet sem fedeztek fel az orvosok. A megye területén azonban, mintegy harminc kiütéses tifuszbeteg utaltak kórházba.

Egészségügyi osztályaink megfeszített munkája elhárítja a kiütéses tifusz járványának fenyegető rémét fejkünk fölül — illő tehát, hogy mi magunk is, amennyire csak erőnkől telik, segítségükre siessünk és minden lehető módon támogassuk egészségügyi hatóságaink munkáját.

Végig a hepe-hupás vén Szilágyon

Magára talált egy falu

SZILÁGYNAGYFALU. — (Szilágy-sági munkáscsapatokról.) Jókodvü működéséről az ereszkezőnk le a szép Berettyó völgyébe. Alattunk látszik hétényes falu tanya, békés szilágy-sági falvak inogtatnak. Csakhamar a három és félzrez, járászékhelyé előlépett, csaknem szinmagyar közösgébe, Szilágy-nagyfaluba érünk, ahol a Bánffy-kastélyból kulturházzá lett szép barokk épület előtt állunk meg. A krasznai szakszervezet működéséről a szilágy-nagyfaluba hivatalos, hogy a Krasznán három ízben is nagy sikerrel bemutatót „Aranymadár” című operettet itt is előadja s egy kis lendületet hozzon ennek a falunak az életébe. Igaz, hogy a darab megválasztásánál a népi szempontot hátrányt szenvedett, de miért várjuk, hogy a vidék hozzon „novumot” — ha egyszer a kolozsvári Állami Magyar Színházban is annak ezek a negyedszázados operettek.

Első utunk a MNSz székházába vezet. Itt meglepő rend és tisztaság fogad. Ez érthető is, hiszen a szilágy-nagyfalusi régi terve kezd a megvalósítás útjára lépni: az 1948-as forradalmi évben itt is forradalmi megújulás jelei mutatkoznak. Az egyes rendezőket át szervezők és komoly felelősökkel látuk el. A munkatempó növekedésében van, úgyhogy a megújulás nyemjára roa bélyeg az egész szervezeti munkára. Beszélünk Ösz Ferenc elnökkel és Fodor Géla járási titkárral. Mindkettőjükben a zenei irányítás szerepe szágazik.

Szilágy vezet a sajtóversenyben

— de az első hely felé tart Aranyos-torda és Zsilvölgye is

KOLOZSVÁR. — A Magyar Sajtóhónap február 15-én után egyre fokozottabb lendülettel folyik. Az ország valamennyi megyei szervezete mozgósította cselekvő magyarjain kívül, a szervezett minden egyes tagját. A munkából nagymértékben kivették részüket a magyar demokratikus lapok szerkesztőjei is. A Világosság, Népi Egység, a Temesvári Szabad Szó, az Új Élet, a Marosvásárhelyi Szabad Szó és a Jövő műsoros estek keretében ismertették a demokratikus sajtó fontosságát. Kacsó Sándor országos elnöknek a kolozsvári sajtó nagygyű-

lésen tett kijelentése, hogy „A demokratikus sajtó a politikai tisztánlátás iskolája, amelyet mindenkinek támogatni kell”, ma országosra jelszó lett. A sajtóhónap a romániai magyarság központi kérdése, már csak azért is, mert a nemzetiségi sajtó iránt minden öntudatos, haladni vágyó embernek munkát kell vállalnia. A 48-as szabadságharc egyik vívmánya a sajtószabadság volt. Most, amikor százéves évfordulójára készülünk a 48-as szabadságharcnak, a szabadság népi sajtó megerősítése egyik igen fontos feladatunk. S ezt érzik szervez-

teink tagjai is. Zsilvölgye magyar dolgozói vasárnapra falujáró karavánokat szerveznek, akik a megye községeit felkeresik. Ezekbe a karavánokba a dolgozó magyarság ifjai vállaltak tevékeny részt. Ők fogják a lapok utcai árusítását végezni. A munkában élen járnak Petrozsény, Petriilla, Vulkán és Lupény MNSz szervezetei.

„Minden demokratikus családba demokratikus sajtó” jelszó megvalósítására indított „Világosság” lapterjesztési verseny eddigi legsúlyosabb jelöltje Szilágy megye. Nap-nap után rendelik a „Világosság” példányait és küldik be az új előfizetőket névsoraikat. Ebben a versenyben kapcsolódtak be az elmúlt napokban a Kolozsvár MNSz kerületi szervezetei, akiknek vezetői hatalmas arányú előfizetőgyűjtő kampányba kezdtek. Közeli 150 utca beszerzését kezdték meg. A cselekvő magyarok ezekben az utcákban a Világosság, Falvak Népe, Utunk és Dolgozó Nő című lapok terjesztését vállalták. Kolozs megyében az előfizetőket gyűjtő csoportok munkája még tart és az eddigi jelentések szerint sikerrel végződik.

Aranyos-Torda megye az elmúlt vasárnap rendezte meg megszerte sajtóünnepét, amelybe közel 30 megyei szervezet közösgéi szervezete vett részt. Torda város MNSz szervezete vasárnap, február 22-én tartja sajtóünnepét. Este 8 órával kezdettel műsoros sajtóünnepélyt rendez, amelynek keretében a magyar sajtónap jelentőségét a „Világosság” szerkesztője, Székely Dávid Gyula fogja ismertetni.

A nagyszabású tordai sajtóünnep műsora egyébként a következő: Tamás István megnyitja a MNSz férfi kara énekkel, Liszt II. rapzódját 76b Klarisz játsza zongorán, majd Székely Dávid Gyula, a „Világosság” szerkesztője tart előadást. Ezután Pál Józsefné énekel, zongorán kísér Simonffy Magda. A szünet előtti műsora a tordai Egység G. műzium növendékeinek népi táncára zárja be. A műsor második részében Berger Mihály hegedűzöldő következik, amelyet zongorán Ambrám kísér. Kunkó Ilona és Székely István táncoktet adnak elő, majd színelőadások következnek. A MNSz ifjúsági táncospartya 150-as vezénkönt táncol. A műsor utolsó számaként a tordai magyar vezénkönt énekel a zongorán. Az előadást a MNSz kulturházában, a volt „Aro” mozi helyiségben rendezik.

Argentin és chilei csapatok szálltak partra angol szigeteken

LONDON. — A Magyar Távírási Hálózat jelentő Londonból érkező jelentés szerint: Hector McNeil angol külügyi államtitkár hétfőn az alsóházban bejelentette: A Falkland-szigetek körüli brit tengeren úszó chilei és argentin tengeri erők angol területeken csapatokat szállítottak partra.

Az angol külügyi államtitkár a bejelentésén egyidejűleg az alsóház tudomást is hozta, hogy az angol kormány bejelentette a megfelelő katonai intézkedéseket.

Március 20. napján fizetik a betegbiztosítási nyugdíjakat

KOLOZSVÁR. — A Betegbiztosítási Bizottság értesíti a nyugdíjasokat, hogy a márciusi rendezése értelmében a nyugdíjasok kifizetése nem elcsúsz, hanem csak március 20-án kezdődik.

Március havi nyugdíjak kifizetését a szilágy-nagyfalusi Kolozsvárt március 20-án kezdődik.

Balogh Edgár rádió-előadása

Az 1848-as szabadsághoz... Az 1848-as szabadsághoz...

ellenes zavargások szításával... ellenes zavargások szításával...

Feltáratlan még a szlovákföldi... Feltáratlan még a szlovákföldi...

Munkások a jobbágyokért

A munkásság társadalmi szerepét... A munkásság társadalmi szerepét...

rosi és falusi levelezői mindmáig... rosi és falusi levelezői mindmáig...

Amikor 1848 őszén a bécsi udvar... Amikor 1848 őszén a bécsi udvar...

Nem nagy számban jelent meg... Nem nagy számban jelent meg...

A MNSz szebenmegyei szerve etének

eredményezésére

Rohammunkával állítják helyre a nagyszebeni református iskolát

NAGYSZEBEN. — A MNSz szebenmegyei szervezetének vezetősége elhatározta, hogy rohammunkával állítatja helyre a megromlott helybeli református iskolát.

A fizikai dolgozók két kezükkel, a szellemi munkások anyagiakkal járultak hozzá a helyreállítás munkájához.

A Magyar Népi Szövetség társadalmi munkája és áldozatkészsége egyaránt hívta életre népi kollégiumaink.

Demokrata magyar kötelesség

Nemrég még egy elavult társadalmi rend roskadozó sulya alatt kiváltás volt a „középosztály” tagjának lenni.

A népi demokrácia első és legfontosabb követelményének tekintette, hogy a népből származó tehetségek először minél szélesebbre tárja a tanulási és szellemi pályákon való elhelyezkedés lehetőségeit.

Február 23-án

Párizs a harmadik francia forradalom napjait éli. A február 22-én kezdődött nagy tüntetések hatására a kormány mozgósította minden fegyveres erejét a forradalmárok ellen.

A délután folyamán a nemzetőrség sok helyen a forradalmárokat meglelte. A reformot követelik és a Marseillais-t éneklék.

Február 24-én Hajnalban Párizs falait plakatokkal árasztják el a köztársasági és szocialisták: Nem kell többé Bourbon!

Február 25-én Az Ideiglenes Kormány Párizsban megkezdte tevékenységét. A polgári szabadságjogokat azonnal visszaállította.

Február 26-án A köztársaság legfőbb feladata a gazdasági válság és a munkanélküliség megszüntetése munkaadalmak teremtése által.

Február 27-én Brüsszelben forradalmi előjeleket észlel a kormány. A forradalom megelőzésére Lipót király megígéri trónról való lemondását.

Február 28-án Marxot, feleségét és több német forradalmárt a brüsszeli hatóságok kiengedik a hirtől.

Február 29-én Egész Németországban reformokat követelnek. Münchenben a tüntetők minisztereket támadtak meg.

és saját minisztereit küldi a kormányba. Ezek a miniszterek ugyan még kispolgári ideológiával vannak telítve, de reformterveik a proletáriátus követeléseit tükrözik vissza.

A pénztoke, amely a monarchia és elnyomás legfőbb támasza volt, hirtelen frontot változtatott Rotschild hűségnyilatkozatot tett és felajánlotta a köztársasági kormány finanszírozását.

A néptömegek radikális változásokat követelnek. Munkások, nemzetőrök és diákok fegyveresen rohantak be az országgyűlés utolsó ülésére.

Február 26-án A köztársaság legfőbb feladata a gazdasági válság és a munkanélküliség megszüntetése munkaadalmak teremtése által.

Február 27-én Brüsszelben forradalmi előjeleket észlel a kormány. A forradalom megelőzésére Lipót király megígéri trónról való lemondását.

Február 28-án Marxot, feleségét és több német forradalmárt a brüsszeli hatóságok kiengedik a hirtől.

Február 29-én Egész Németországban reformokat követelnek. Münchenben a tüntetők minisztereket támadtak meg.

A Kommunista Kiáltvány hatása

Tévedésbe esnénk, ha azt hinnánk, hogy az 1848-as dunavölgyi forradalmakra csak a francia polgári forradalom szinén voltak hatással. A „Kommunisták Szövetsége” nevű nemzetközi munkásszövület már 1847 novemberében megbizta Louis Bonapartét kongresszusán Marx Károlyt és Engels Frigyeszt egy elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt lemerítő pártprogram kidolgozásával.

Munkások köszöntik március 15-ét

Ha a gyenge és fejletlen munkásokoztály 1848-ban sem Magyarországon, sem pedig a román fejedelemségekben nem is játszhatott még jelentős szerepet, első szervezkedésének, nemzetközi kapcsolatainak és a polgári forradalomba való bekapcsolódásának lényegesen hatott az eseményekre.

Az első magyar bérszerződés

A mai idők új történelmi kutatásai fogják megvilágítani, vajon nem a munkásság megmozdulásai lendítették-e tovább 1848 tavaszán és nyarán a magyar forradalom elakadt szekeit?

Ezek a népi kollégisták

valamennyien megkóstolták már a nyomor és a kínlódás keserű kenyerét. Van olyan kollégista, aki cselédkorban élve, napi munkától holtrafradva az istálló mécsesének fénye mellett tanult éjszakai órákban.

A tennivaló azonban nagyon sok még

Népi kollégiumaink fennmaradása végképpen forog, mert hiányzik az a bizonyos alap, mely számukra a fennmaradást biztosítja.

Vegyes bizottság rendezte a megoldatlan román-magyar kérdéseket

BUKAREST. — A román-magyar vegyesbizottság három napon át megvitatta azokat a Román Népköztársaság és a Magyar Köztársaság között még fűgőben lévő kérdéseket, amelyek a múltból megoldatlanul maradtak.

Ezek a népi kollégisták

legistáink a legteljesebb mértékben megfeleltek a hozzájuk fűzött reményeknek. Tanulásban előljárnak s nincs olyan közzségi munka, nincs olyan mozgalom, ahol nem az első sorokban járnának.

Az első magyar bérszerződés

Az első magyar bérszerződés a magyar munkásság helyzetén az ideiglenes kormány nem javított s a céhek előrlése még mindig késik.

Ezek a népi kollégisták

legistáink a legteljesebb mértékben megfeleltek a hozzájuk fűzött reményeknek. Tanulásban előljárnak s nincs olyan közzségi munka, nincs olyan mozgalom, ahol nem az első sorokban járnának.

Az első magyar bérszerződés

Az első magyar bérszerződés a magyar munkásság helyzetén az ideiglenes kormány nem javított s a céhek előrlése még mindig késik.

Vegyes bizottság rendezte a megoldatlan román-magyar kérdéseket

BUKAREST. — A román-magyar vegyesbizottság három napon át megvitatta azokat a Román Népköztársaság és a Magyar Köztársaság között még fűgőben lévő kérdéseket, amelyek a múltból megoldatlanul maradtak.

URIASSZONY

Koszolányi Dezső két alább között szatirája éles, kltünő támadás a feudális, neobarokk Horthy-Magyarország két kirívó típusa ellen.

Negyven kilő s nagyon boldogtala.
Szemöldökét finom acélesípesszel
a társaságban írta, hátravelve
sovány fejét s a rucsával piros
pillékét ír az ajkai fölé,
míg kézitükrében figyel magára.
Pár év előtt az embit akarta
eltávolítani egy divatos
sebészrel. Ámde arról lebeszélék.
Csak a kékletet vetette ki, előre,
ezenkívül néhány haszontalan,
főlöskézes szervét, hogy ezzel is
könnyebb legyen. Ma már tehát egészen
áres, akár egy kipakolt bőrönd,
vagy egy Dekobra-könyv. Uszik, repű
és rilmikus tornára jár. Rómiz
és trázszelik. Csupán a jobb körökben.
Leány korában zongorázgatót is,
de ott bánta. Mindent abbahagy.
Éstálni viszi a tragédiáját
s szánják negyven. Ő a bús úriasszony.
Ha — néha — föl van öltözve, járlik.
Ebéd után éhes. „Nem érték öt.”
A férje sem „ez a derék fiú”
így hívja — aki kenyeret keres rá
de ő kenyeret nem eszik soha,
csak aszpikot grapefruit-ot, kaviárt
s így töle függellen. Beteg szegény.
Nagyon beteg. Húsz toalettje van,
harminc szaralma s több „komplaxuma”
Mindig háláosan fáradt. A hangja
személytelen és gépi, mint a hangos
filmek teszéde, mely közelbe társ
egyformán é. Így senkihez sem szól,
Ő Eva, Eva, régi, édes Eva,
hányszor eszembe jutsz. ha látom őt,
hosszú sörényed, langyos-lusta combod,
mannás, meleg melleid, tejízű csóköd,
amint hevesz, mindanyájunk édesanyja.
a paradicsomban, virágok és
kigyók között, hűvös sátorában.
Ő körmeit mutatja énnekem,
biborra festett, görbe körmeit,
mint amazon és azt ígérgeti,
hogy összetép. De ez nem érdekél.
A szobalánya inkább. Hogyha olykor
teára hív, kiűn az előszobában
megcsókolom a szobalánya száját
és elmenőben is mindenkoron
a szobalánynak csókolok kezét.

HUMOR

SZÉPÍTÉS NÉLKÜL

A naiva azt mondja a színházban:

— A kozmetikusom ma kijelentette, hogy klasszikus arcom van.
Megszóal egy kolleganő:
— Ne dőlj be neki! Nem minden klasszikus, ami régl.

NEM KALANDOT KERES

— Megbolondultál? Gyermekekcsival mész randevura?
— Igen. Azt akarom, hogy a nő lássa, hogy komolyak a szándékaim.

HÁT NE SIRJON AZ EMBER?

A szegény Kabelácsnak meghalt a felesége, de biz ő nem mutatott valami nagy bánatot. Ellenben néhány hét múlva elhullt a lova és akkor sírva, jajgatva járta be a falut.

A szomszédja felháborodva mondta neki:

— Micsoda dolog ez, Kabelács, mikor a feleséged meghalt, egyáltalán nem busultál, most pedig, hogy a lovad megdöglött, kétségbe vagy esve.

— Nézd — szólt Kabelács —, mikor a feleséged meghalt, mindenki azt mondta, ne busuj! Kabelács, majd szerzünk neked egy másik asszonyt, de most senki se mondja, hogy szerzünk neked egy másik lovat.

IGY IGAC

A hatvanéves Bubuska Cézár elvesz egy tizennyolcéves leányt.

— Megörült, Bubuska úr? — kérdi tőle valaki. — Hogy vehetett el öreg ember létére egy ilyen fiatal leányt?

— Mi van abban? — csodálkozik Bubuska úr — Ez se eszik többet, mint egy öreg nő.

OLCSÓBB LETT A BOR

— Hurrá, Malvin, tíz százalékkal olcsóbb lett a bor.

— Szóval megspóroltál tíz százalékat?

— Ördögöt! Annyival többet ittam.

Többtermelés imperialistáknál

JOHN BULL: Látja, mi'is fokozzuk a termelést.

UJSÁGÍRÓ: Es mit gyártnak?

UNCLE SAM: A Szovjetet rágalmazó, hamis diplomáciai okmányokat.

Közéleti kitünőség

Évente elmegy tíz-husz temetésre s harminc bankre. Részvétellel, üdvözlősürgönyt díktál gyorsírásba kisasszonyának vagy a díktafomba. A gazdasági válság „öt se hagyja közönyösen”. Sopánkodik miatta. Közben meghizik és főlös kilóit Marienbadban adja le nyaranként, oly összegért, melyből megéne könnyen néhány család egy évig. Késsel angol tanárjával boxol, hogy friss maradjon. Ha dolgozik, több ízben is alá firkantja a nevét — személyesen — s ilyenkor nagyon soká fáradtan néz az ablak fényébe és ködös lesz a szeme. Viselni kell ezt a tengernyi munkát, helyén maradni, a köz érdekében, hiába intik, hogy talán megárt, mert e nehéz időbe néli sem szabad pihenni s jelszava: a „munka”. A vérnyomása nagy. Nyugalmat és mérsékletet rendeltek el a híres, német professzorok s ezért azóta nikotinmentes cigarettákat szív hosszú szipkából, hetvenet naponta. Olvasgat is. Főképp miniszterek és bárgyú hadvezérek vallomását, sosem regényt vagy verset, csak azt, ami „komoly” és magvas. Éjszaka fejhallgatóval megvasolja szörnyű, dagadt fejét s úgy alszik el az ágyban, hogy a fülebe zeng egy bécsi jazz-band. Beszél magyarul, németül s kicsit angolul is, de minden nyelven csak toriadt frázist. Ez az anyanyelve. H' százézerszer mondta: „van szerencsém” mikor nem is volt szerencséje. Halvány emlékeztet elbágyadt. Izgatott napokon azt se tudja, hogy ki volt az apja-anyja és keresztnevükre csak néha emlékszik. Helyükbe más van, pár telefonszám, akta rossz vezércikk. Lelketlen arca földszínű. Megérett a földre már. Nem értem, mire vártok? A földre vele. Temessétek el.

Nyugdíjban a fekete macska

Nem jósol már a Tordai-úti jósnő

KOLOZSVAR. — A jósnő régi ismerősünk. Még nyár volt, amikor találkoztunk vele először — és nem akart nekünk jósolni.
— Nem akarok ujságíróknak jóvendőt mondani — hajtogatta csökönyösen, majd hozzá fűzte — én csak nőknek jósoklok. Férfiaknak nem.
Hiábavaló volt minden érv — nem jósolt nekünk.
A Tordai-úti ház udvarán ekkor már összegyűlt mindenki. Fialtal egyetemi hallgatók és háztartási alkalmazottak, akik igen rossz néven vették, hogy a jósnőt kiköz-kentjük a jóvendőmondásból.
Megcsalt és reménykedő szerelmeseik szikrázó tekintete elől jobbnak láttuk visszavonulni, de nem állhattuk meg, hogy mi is ne bocsátkozzunk némi „jósásokba”.
— Asszonyom — léptünk a búcsuság mezejére —, adunk egy jó tanácsot: munkát keressen és ne a kártyából éljen, ami fiatal leányoktak szép meséket hazudik.
A jósnő sértve érezte magát — hiszen csalhatatlan — és azt han-

goztatta, hogy ő ismeri a jóvendőt, ne konkurráljunk vele és ne jósolkassunk.
A napokban egyik ismerősünket súlyos csapás érte. Végső elkeseredésében elhatározta, hogy felkeresi a Tordai-úti jósnőt.
— Csodákat regélnek róla — mondta barátja. — Minden szava beteljesedik.
Nem térhettünk ki kérése elől — és el kellett mennünk vele a jósnőhöz.
A kihalt udvar már eleve gyanus volt, de azért végigmentünk az udvar sarkában lévő lakáshoz.
— A fekete macskát sem látjuk — hívtuk fel ismerősünk figyelmét az aggasztó jelenségre.
— Biztosan hideg van — torkolt le bennünket, nőnemű lévén és így szeretve az ellentmondásokat.
— Képzeli, hogy lehet fekete macska nélkül jóvendőt mondani? — tereltük tréfás útra a kérdést.
Nem is felelt.
Kopogtattunk. Az ajtó zárva és senki sem felelt. Az udvaron sem

láttuk a várakozó hölgyeket, hogy bekerüljenek a szentélybe és megtudják a jóvendő titkait.
Érdeklődni kezdtünk és így tévedtünk be a házban levő trafikba.
— A jósnő — mondta a trafikos — az már nem jósol. Valami munkát kapott és most dolgozik.
— Este sem? — érdeklődött reménykedve ismerősünk, aki semmiképpen sem akart lemondani a jóvendője ismeretéről.
— Nem tudnék róla — felelte a trafikos. — Nincs is ideje rá, korán reggel a munkába megy és este jön haza. Valamikor csak pihenni is kell?
Valami belső öröm feszített minket. Eszünkbe jutott a „mi jóslatunk”. Ez úgy látszik bevált és a jósnő tisztességes munka után látott. Már nem az emberi hiszékenységség vámszedője, aki kétségbeesett szerelmeseknek hazudja a szepet, hanem dolgos munkássásonnyá válva a két keze munkájával járul hozzá a jóvendő építéséhez... és így is van ez jól.
t.k.

Kolozsvári Kelemen is totozik

